

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1

לפני:

כב' השופט אסף הראל

נציג ציבור (עובדים) מר הינו סלימאן

נציג ציבור (מעסיקים) מר ירון מגל

התובעת:

מריאנה ריינין פנצ'וק,
ע"י ב"כ: עו"ד א' טל

-

הנתבעת:

ה.ק.ט. הייר קליניק טיפולים בע"מ, ח.פ.
512244195
ע"י ב"כ: עו"ד י' מאירסדורף

2

פסק דין

3

1. התובעת הועסקה על ידי הנתבעת במשך תקופה של חודשיים ימים. היא טוענת
כי לאורך כל תקופת העסקתה לא איפשרה לה הנתבעת לבצע את עבודתה בישיבה, וגם
לא נתנה לה הפסקות כלשהן. נטען גם כי הנתבעת לא העמידה לרשות התובעת אפשרות
לשבת במהלך ההפסקות. עוד טוענת התובעת כי פוטרה שלא כדין. בשל כל אלה עותרת
היא לחייב את הנתבעת בתשלום פיצוי כספי. הנתבעת מכחישה את טענות התובעת
ואת הסעדים להם היא עותרת.

10

2. על התשתית העובדתית הבאה לא היתה מחלוקת. לפי תשתית עובדתית
מוסכמת זו, הועסקה התובעת על ידי הנתבעת כעובדת שכירה בסניף הנתבעת בקרית
ביאליק (להלן - הקליניקה). הנתבעת היא חברה המספקת טיפולים ביו-קפילריים,
שהם טיפולים לבריאות הקרקפת והשיער והיא מפעילה סניפים במספר מקומות בארץ.

15

3. התובעת הועסקה בתפקיד מטפלת ביו-קפילרית. הטיפולים ניתנו על ידי
התובעת בחדר טיפולים, שצילומו צורף כנספח 1 לכתב ההגנה. לא היה חולק כי נכון
למועד בו עבדה התובעת בקליניקה בתוך חדר הטיפול היו שני כיסאות המיועדים
לטיפול בלקוח. האחד מצוי ליד כיור ומיועד לחפיפת הראש. השני מצוי ליד שולחן

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 קטן ומיועד להברשת השיער, לעיסוי ולטיפול במכונת אדים. בנוסף, לא היה חולק כי
2 בכל חדר טיפול נמצאת עמדת מחשב המוצבת על שולחן נפרד.
3
- 4 4. במהלך הטיפול יושב המטופל בכיסא טיפולים. המטפלת עומדת לידו ומטפלת
5 בשיער ובקרקפת. הטיפול כולל בדיקת הקרקפת והברשתה; לאחר מכן מכונת אדים;
6 לאחר מכן עיסוי; לאחר מכן חפיפה ובסוף ייבוש וסירוק השיער. משכו של הטיפול הוא
7 כ-45 דקות. אין מחלוקת כי התובעת נדרשה לבצע את הטיפול בעמידה. קיימת מחלוקת
8 האם – כטענת הנתבעת – במהלך הטיפול במכונת אדים לא נדרשה התובעת לעמוד.
9 במהלך הזמן שבו שוהה המטופל תחת מכונת אדים, ביצעה התובעת מטלות כגון עדכון
10 כרטיס מטופל במחשב, הכנת משקה למטופל, ובררה האם המטופל מעוניין לרכוש
11 מוצרים לשימוש ביתי. בנוסף, במהלך זמן זה, נדרשה התובעת לעיתים לענות לטלפון;
12 לקבוע טיפול המשך למטופל; ולקבוע מועד לטיפול ללקוחות שהתקשרו בטלפון (להלן-
13 **המטלות הנלוות**).
- 14
- 15 5. הנתבעת היא מקום עבודה כהגדרת המונח בסעיף 1 לחוק הזכות לעבודה
16 בישיבה, התשס"ז – 2007 (להלן - **החוק**). התובעת התלוננה בפני מנכ"ל הנתבעת ומנהל
17 התפעול הארצי שלה, כי היא נדרשת לעמוד ברצף במהלך העבודה וכי לא ניתנות לה
18 הפסקות. בקרבת מקום ביצוע העבודה היה חדר שירותים שעמד לרשות העובדים.
19
- 20 6. מתכונת ההעסקה של התובעת היתה חמישה ימים בשבוע: פעמיים בשבוע מ-
21 13:00 עד 21:00; פעמיים בשבוע עבדה התובעת בין השעות 9:00 עד 16:00; ובימי ו'
22 עבדה התובעת משעה 8:00 עד 14:30. בימי ה' הנתבעת היתה סגורה. בתחילת יום
23 העבודה וסיומו הקישה התובעת קוד במערכת הממוחשבת של הנתבעת, והנתבעת
24 ניהלה לגבי התובעת רישום שעות העבודה.
25
- 26 7. תקופת ההעסקה של התובעת בנתבעת היתה החל מיום 25.11.12 ועד ליום
27 25.1.13. בין הצדדים נכרת חוזה העסקה בכתב, הנושא תאריך 5.12.12, שהעתקו צורף
28 כנספח 1 לכתב התביעה. התובעת היתה עובדת במשכורת חודשית של 4,500 ש"ח,
29 ושכרה שולם על פי תלושי השכר שהנפיקה הנתבעת. התובעת פוטרה לאלתר ביום
30 25.1.13 במכתב הנתבעת מיום 25.1.13 שהעתקו צורף כנספח 3 לכתב התביעה. עובר
31 לפיטוריה, לא קיימה הנתבעת לתובעת שימוע.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1
2 8. שמענו את עדותה של התובעת. כמו כן העידה מטעמה של התובעת טלי רוזין,
3 אשר הועסקה על ידי הנתבעת בקליניקה החל מחודש 12/12 ועד סוף חודש 6/13 (להלן
4 – טלי). מטעמה של הנתבעת העידו אבי דרומר, מנהלת הקליניקה (להלן – אבי); אורטל
5 גרש, אשר עבדה בקליניקה בתקופה בה עבדה התובעת, ואף מועסקת בה נכון להיום
6 (להלן – אורטל); וכן אילנית דגאי, אשר הועסקה בקליניקה בתקופה 9/11 עד 12/12
7 (להלן – אילנית).

8
9 9. לאחר שנתנו דעתנו לכלל הראיות שהוצגו בפנינו ולכלל טענות הצדדים, באנו
10 לכדי מסקנה כי יש לקבל את התביעה באופן חלקי, הכל כפי שיפורט להלן.

הפעולות שנדרשה התובעת לבצע במהלך יום עבודה

11
12
13 10. הוכח בפנינו כי במהלך ימי עבודתה, נדרשה התובעת לבצע מטלות שונות.
14 האחת, טיפולים ביו קפילריים. השניה, מטלות נלוות אשר כללו עבודות הקלדה מול
15 מחשב, ניהול שיחות טלפון עם לקוחות, ניקוי וסידור חדר הטיפולים שלה, ושיווק
16 מוצרים למטופלים לשימוש ביתי. להלן נעמוד בהרחבה על אופיין של פעולות אלה.

17
18 11. ראשית נתייחס לנוכחות התובעת במקום העבודה טרם התחלת ביצוע
19 הטיפולים הביו-קפילריים. לטענת התובעת, במהלך ימי החול בהם החלה לעבוד ב-
20 13:00, ביצעה פעולות נלוות במשך כשעה, בטרם החלה בטיפול הראשון בשעה 14:00.
21 כך, היה עליה לסדר את חדר הטיפולים, לשטוף את החדר, לדאוג למגבות נקיות בחדר
22 הטיפולים, לנקות את עמדת הטיפולים ועמדת כסא החפיפה, ובכלל זה לנקות את
23 מברשות השיער, את הכיור, ולמלא את המגירה בתכשירים בהם ייעשה שימוש. עוד
24 היה עליה להתקשר ללקוחות ולתזכר אותם בדבר טיפוליהם, וליצור קשר עם לקוחות
25 של הקליניקה שלא הגיעו לטיפולים זמן רב, ולנסות לקבוע להם טיפולים נוספים.
26 פעולות אלו ביצעה התובעת בישיבה. במהלך שעה זו לא היה באפשרות התובעת לשהות
27 בהפסקה בשל עומס המטלות (עדות התובעת בעמודים 13 ו-16 לפרוטוקול). אנו
28 מקבלים טענות אלה של התובעת. מספר טעמים לכך. האחד, גרסה כמעט זהה הוצגה
29 בפנינו על ידי טלי (עדות טלי בעמודים 16-17 לפרוטוקול). עדותה של טלי תומכת בגרסת
30 התובעת. יצויין, כי מבחינת דוחות הנוכחות של התובעת ויומן הטיפולים שלה, אשר
31 הוגשו לעיוננו (נספח 5 (להלן גם- יומן העבודה) ונספח 4, בהתאמה, לתצהיר אבי), עולה

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 כי גם בימי שישי הגיעה התובעת, לרוב, כשעה בטרם החל הטיפול הראשון, ולפיכך אנו
2 קובעים כי אף ביום זה, היה על התובעת לבצע את הפעולות הנ"ל במהלך השעה
3 הראשונה לעבודתה.
4
- 5 12. טעם שני אשר מביא אותנו לקבל את גרסת התובעת טמון בכך כי אף אבי לא
6 חלקה על העובדה כי נדרש מהתובעת לבצע את מרבית הפעולות הנזכרות לעיל בשעה
7 שבטרם החלו הטיפולים בימים הרלבנטיים, אלא שלטענתה פרקי הזמן של כל אחת
8 מהפעולות הללו היו קצרים הרבה יותר. כך, אבי, בעדותה, לא הכחישה כי התובעת
9 נדרשה לבצע פעולות הכנה בטרם החלה כל משמרת, ואף לא חלקה כי פעולות אלו כללו
10 את הכנת החדר לקראת יום הטיפולים, אולם ציינה כי פעולות אלו אורכות דקות
11 ספורות, וכי ביתר הזמן המטפלות חופשיות לעיסוקיהן (עדותה בעמודים 18-19
12 לפרוטוקול). גרסה זו של אבי, לפיה פעולות ההכנה בתחילת היום ארכו רק מספר דקות
13 – אינה מקובלת עלינו. אין שום הגיון כלכלי בכך שהנתבעת תבקש מעובדיה – ביניהם
14 התובעת – להגיע לעבודה שעה לפני תחילת הטיפולים, על מנת שבמהלך שעה זו תשהה
15 העובדת בהפסקה, ותשלם להם שכר עבודה עבור זמן זה. מדובר בתחילת יום העבודה
16 ואין כלל צורך בהפסקה במועד זה. מטעם זה אנו דוחים את גרסת אורטל לפיה את
17 השעה הראשונה ליום העבודה הקדישה לזמן פנוי "לעשות דברים אישיים שלי" (עדותה
18 בעמוד 26 לפרוטוקול). גרסת עדות הנתבעת בענין זה נדחית על ידנו.
19
- 20 13. עתה נעבור לבחינת הטיפולים הביו-קפילריים עצמם. הטיפולים שביצעה
21 התובעת בלקוחותיה היו כולם בעלי מתכונת זהה. אלו ארכו בין 40 ל-45 דקות כל אחד
22 וכללו מספר שלבים אשר יתוארו להלן. נעיר, כי לא היתה מחלוקת ממשית בין כלל
23 העדות בכל הנוגע לאופי השלבים של הטיפול ופרקי הזמן ששלבים אלה אורכים. אלה
24 אף באו לידי ביטוי במסגרת התשתית העובדתית המוסכמת שהובאה לעיל. הטיפול
25 מתחיל בבדיקת שיערו של המטופל והברשת השיער- פעולות אלו אורכות כשבע דקות
26 בממוצע, ומתבצעות כאשר המטופל יושב על כסא הטיפולים הממוקם בחדר הטיפולים,
27 מול המראה, והמטפלת- בענייננו התובעת- עומדת על רגליה. השלב השני של הטיפול
28 כולל את הפעלת מכונת האדים מעל שיערו של המטופל- פעולה זו אורכת בין 10 ל-15
29 דקות. במהלך פרק זמן זה, התובעת לא נדרשת להישאר בסמוך למטופל, אלא היה
30 עליה לבצע מספר מטלות. כך, נדרשה התובעת להקליד על המחשב המצוי בחדר
31 הטיפולים מידע לגבי המטופל הרלבנטי, כגון: מצב הקרקפת של המטופל, סוג הטיפול

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 שנעשה באותה הפגישה, התייחסות להתמדתו של המטופל בטיפול, החומרים בהם
2 המטופל השתמש, אופי הטיפול שבוצע במהלך אותה הפגישה, קביעת תור למפגש
3 הטיפול הבא, וכן ציון מתי יידרש המטופל לרכוש חומרים נוספים (סעיף 5 לתצהירה של
4 אבי; עדות אבי בעמוד 25 לפרוטוקול; עדות התובעת בעמודים 11 ו-15 לפרוטוקול;
5 סעיפים 5 ו-13 לתצהיר טלי; סעיף 6 לתצהיר אילנית; סעיף 6 לתצהיר אורטל). עוד
6 היה על התובעת במהלך פרק זמן זה להכין למטופל שתייה, להשיב לשיחות טלפון-
7 במידה ואלו לא נענו על ידי אבי או מטפלת אחרת- ולהביא מוצרי טיפול ולהציע למטופל
8 לרכוש אותם. לטענת התובעת, כל הפעולות הללו - בעיקר ההקלדה - ארכו בין 10 ל-
9 15 דקות, באופן שמילאו לחלוטין את פרק הזמן בו שהה המטופל תחת מכשיר האדים
10 (עדות התובעת בעמודים 11 ו-15 לפרוטוקול). טלי ציינה אף היא כי זהו משך הזמן
11 שביצע המטלות הנלוות הנ"ל ארך גם לה (עדותה בעמוד 18 לפרוטוקול). מנגד, אבי,
12 אורטל ואילנית טענו כי פעולות אלו נעשו על ידן במהירות, כך שדרשו עבודה של דקות
13 בודדות בלבד (סעיף 5 לתצהיר אבי; סעיף 6 לתצהיר אילנית; עדותה בעמודים 31-32
14 לפרוטוקול; סעיף 6 לתצהיר אורטל). אנו מקבלים את גרסת התובעת וטלי בעניין זה,
15 וקובעים כי אכן ביצוע הפעולות הנזכרות על ידי התובעת חפף באופן מלא את הזמן בו
16 שהה המטופל תחת מכונת האדים. טעם אחד לכך הינו כי טענת התובעת סבירה: מדובר
17 בשורה ארוכה של מטלות נלוות שביצוען בהחלט עשוי להמשך 10-15 דקות. טעם שני
18 לכך הינו כי יש לזכור שהתובעת היתה עובדת חדשה וחסרת נסיון. גם אם אורטל
19 ואילנית ביצעו את המטלות הנלוות בפרק זמן קצר מ-10-15 דקות, אין לשלול כי
20 לתובעת נדרש פרק ארוך יותר להשלמתן. על כך העידה אילנית, אשר ציינה כי לוותקה
21 של המטפלת ישנה השפעה על זמן ההקלדה (עדותה בעמודים 31-32 לפרוטוקול), ואף
22 אבי, עת השיבה כי זמן הקלדה של עשר דקות אינו מופרך, במידה והמטפלת מקלידה
23 בקצב איטי (עדות אבי בעמוד 25 לפרוטוקול).

24

25 14. בסיום פעולת מכשיר האדים, מתחיל שלב העיסוי, אשר אורך בין 7 ל-10 דקות.
26 אף שלב זה נעשה כאשר המטופל יושב על כסא הטיפולים, והמטפלת עומדת מאחוריו.
27 לאחר סיום שלב העיסוי, חופפת התובעת את שיערו של המטופל בכסא הייעודי המצוי
28 בצמוד לכיור השטיפה. פעולה זו אורכת כחמש דקות. בסיום שלב זה, שב המטופל
29 לכסא הטיפולים והמטפלת מבצעת ייבוש וסירוק של השיער, פעולות האורכות בין חמש
30 לעשר דקות יחדיו.

31

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

15. יצויין, כי אין מחלוקת שכלל הפעולות הנ"ל- פרט לזמן במהלכו מצוי המטופל תחת מכשיר האדים- נעשו כאשר התובעת עומדת על רגליה ליד המטופל.
- 3
- 4 **האם עבודת התובעת היתה כזו שלא ניתן לבצעה בישיבה**
16. בעבודתה של התובעת ניתן לזהות פרקי זמן בהם התאפשר לה לשבת תוך כדי ביצוע העבודה. כך, התאפשר לתובעת לשבת בעת ביצוע העבודות שנדרשה התובעת להשלים במשך השעה הראשונה בימי שישי ובימים בהם התחילה לעבוד בשעה 13:00, בטרם החלו הטיפולים. כך, התאפשר לתובעת לשבת במהלך תקופת ההתלמדות שלה- היינו, בין ה- 25.11.12 ועד ל- 7.12.12- לכל הפחות בתקופה בה הועבר לה החלק העיוני (עדות התובעת בעמוד 9 לפרוטוקול). כך, בימים בהם שהתה בסניף הנתבעת בתל אביב לצרכי התלמדות או השתלמות- היינו, בימים 10.12.12, 12.12.12, 24.12.12, 13.1.13 ו- 21.1.13 (כעולה מיומן הטיפולים של התובעת שצורף כנספח 4 לתצהיר אבי) – לא נדרשה לעמוד במשך רוב או כל שעות היום (עדות התובעת בעמוד 13 לפרוטוקול).
- 14
17. הסוגיה הדורשת הכרעה הינה האם הטיפולים הביו-קפילריים אותם ביצעה התובעת בקליניקה, היו כאלה שניתן היה – כטענתה – לבצע בישיבה. כאמור, אין חולק כי הטיפול אותו ביצעה התובעת לכל מטופל ארך בין 40 ל- 45 דקות. בפרק זמן זה, ביצעה התובעת פעולות שהיו אינטגרליות לטיפול עצמו- כגון עיסוי, חפיפה וסירוק- וכן מטלות נלוות, שנתבקשה להשלים בזמן בו שהה המטופל תחת מכשיר האדים. בעוד שהתובעת אינה חולקת כי את פעולת החפיפה לא היה מנוס מלבצע בעמידה, היא טוענת כי את יתר הפעולות היא יכולה היתה לבצע בישיבה, שכן לא נדרשה לזוז במהלכן. כך, לפי התובעת, מתוך סך של 40-45 דקות של טיפול, לא היתה מניעה שתשב במשך כשלושים דקות (סעיף 17 לתצהיר התובעת; עדותה בעמודים 11 ו-16 לפרוטוקול). גרסתה של טלי היתה דומה (סעיף 13 לתצהיר טלי; עדותה בעמוד 17 לפרוטוקול). מנגד, לפי הנתבעת, טיבו של הטיפול הינו דינאמי ואינו מאפשר למטפלת- התובעת בענייננו- לשבת במהלכו. הנתבעת מסבירה כי הטיפול נעשה כאשר המטפלת עומדת והמטופל יושב בכיסא הטיפולים. זאת מאחר ולמטפלת נדרשת גישה ומבט עילי על מלוא השיער והקרקפת של המטופל, וכי הטיפול בשיער ובקרקפת אפשרי אך ורק כאשר המטופל יושב והמטפלת עומדת לידו, באופן המאפשר נגישות מרבית לשיער ולקרקפת של המטופל (סעיפים 26-27 לכתב ההגנה). הנתבעת עוד מוסיפה כי התובעת היתה מודעת לעובדה זו וכי הדבר הובהר לה עובר לתחילת עבודתה בנתבעת (סעיף 3 לתצהיר אבי).
- 31

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1
2 18. לאחר שנתנו דעתנו לטענות הצדדים, באנו לכלל מסקנה כי כלל הפעולות
3 המבוצעות תוך כדי טיפול- הן האינטגרליות והן הנלוות- ניתנות לעשייה בישיבה, פרט
4 לפעולת החפיפה ופרט למספר מטלות נלוות אשר אינן סטטיות בלבד. סעיף 2 לחוק
5 מקים חזקה לפיה ביצועה הרגיל של העבודה- ללא קשר לאופייה- ניתן להיעשות
6 בישיבה, תוך העמדת מושב מתאים וראוי לשימוש מבחינת דרישות העבודה. על מעסיק
7 המבקש להפריך חזקה זו מוטל הנטל להביא ראיות משכנעות להטיית מאזן
8 ההסתברויות לטובתו. בית הדין יפרש את טענות ההגנה של המעסיק- לפיהן ביצועה
9 הרגיל של העבודה אינו מאפשר ישיבה- בצמצום, ועל טענותיו אלה של המעסיק לעמוד
10 במבחני הסבירות והמידתיות (ע"ע (ארצי) 33680-08-10 דיזינגוף קלאב בע"מ – זואילי,
11 פס' 17-19 ו-21 לפסק הדין (16.11.2011) (להלן- עניין זואילי)). לגישתנו, הנתבעת לא
12 צלחה בהרמת נטל זה. מסקנתנו זו נסמכת על מספר אדנים.
13
14 19. ראשית, יש לדחות את טענת הנתבעת כי מדובר בתפקיד דינאמי, אשר לא ניתן
15 לביצוע בישיבה. משכי הזמן של כל אחד משלבי הטיפול שפרטנו לעיל אינם זניחים.
16 במהלך פרקי זמן אלה- כל אחד בנפרד ובוודאי במצטבר- העבודה הינה סטטית, באופן
17 שהתובעת לא נדרשת לזוז בצורה משמעותית, כך שאין כל מניעה לבצעה בישיבה. כך,
18 פעולת הברשת הקרקפת- שלב אשר נמשך כשבע דקות (יחד עם בדיקת הקרקפת)- אינה
19 מצריכה תזוזה של התובעת. כך גם פעולת העיסוי העומדת על כ- 7 עד 10 דקות ופעולות
20 הסירוק והייבוש, אשר עומדות על כעשר דקות יחדיו. התובעת, בעדותה, ציינה כי את
21 פעולות ההברשה והעיסוי היא מבצעת כאשר המטופל יושב על כסא הטיפולים, והיא
22 עצמה לא זזה לצד ימין או שמאל, אלא רק עומדת מאחורי המטופל ומברישה, או
23 לחילופין מבצעת עיסוי מהגב ועולה לראש, כאשר גם בשלב זה היא נשארת עומדת, ללא
24 תזוזה. כך, גם את שלב ייבוש השיער בפן וסירוקו, אשר נעשה לקראת סוף הטיפול,
25 היתה מבצעת התובעת מבלי לזוז ממקומה, בעוד שרק ידיה היו נעות על פני שיערו של
26 המטופל. זאת, בניגוד לפעולת החפיפה, המחייבת אותה לזוז מצד אל צד (עדותה
27 בעמודים 11 ו-16 לפרוטוקול). טלי הוסיפה בעדותה כי הגם שפעולות העיסוי והסירוק
28 מצריכות מאמץ פיזי בידיה, ומחייבות את המטפלת להיות קרובה למטופל, ניתן היה
29 לבצע פעולות אלו תוך כדי ישיבה על כסא מוגבה מבלי לגרוע מאיכות הטיפול. יש
30 לדחות את טענת הנתבעת לפיה ישיבה על כסא גבוה ללא תמיכה לרגליים עלולה היתה
31 לסכן את שלומן של המטפלות (סיכומי הנתבעת בעמוד 35 לפרוטוקול). זאת משהוברר

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 – ולכך נתייחס בהמשך – כי בסניפים אחרים של הנתבעת היו באותה עת כסאות
2 מוגבהים עליהן ישבו המטפלות במהלך שלבי טיפול אלו. עוד נוסיף כי אך נראה לנו
3 סביר שפעולות אשר נעשות בעזרת הידיים בלבד, על פני שטח הראש שהוא שטח קטן
4 ומוגדר, אינן מחייבות ביצוע בעמידה. לאור זאת, טענת הנתבעת כי מדובר בתפקיד
5 דינאמי, לא די בה על מנת שתוכל לעמוד בנטל המוטל עליה על פי החוק.
6
- 7 20. באשר לשלב בו מצוי המטופל תחת מכונת האדים, כבר קבענו לעיל כי בפרק זמן
8 זה, העומד על 10-15 דקות, יושב המטופל על כסא הטיפולים, ומהמטפלת נדרש לבצע
9 מספר מטלות נלוות. לגישתנו, חלק ניכר מאותן מטלות נלוות, ובראשן עבודת ההקלדה
10 מול עמדת המחשב הממוקמת בחדר הטיפולים, ניתנת לעשייה בישיבה. כאמור, לגרסת
11 התובעת- גרסה אותה קיבלנו כמשקפת את אופי עבודתה- עבודות ההקלדה ארכו לה
12 כעשר דקות. פעולות אלה הינן סטטיות, ולא מצאנו כל טעם מדוע אלו צריכות להתבצע
13 בעמידה. נטעים כי ליד עמדת המחשב בחדר הטיפולים לא הוצב כסא לשימוש
14 המטפלת. עוד אנו קובעים כי אף את שיווק המוצרים למטופל ומענה לשיחות טלפוניות
15 של לקוחות הנתבעת ניתן לבצע בישיבה. לגישתנו, רק הפעולות הדורשות יציאה מחדר
16 הטיפולים לצורך הכנת משקה למטופל וכן הבאת תכשירים לשימוש הביתי של המטופל
17 הינם דינאמיים באופיים, ולא מאפשרים ביצוע בישיבה.
18
- 19 21. מכל האמור עולה, כי רק שלב החפיפה העומד על כחמש דקות, אשר מתבצע
20 לאחר שלב העיסוי ובטרם פעולות הסירוק והייבוש, והפעולות הדורשות מהתובעת
21 לצאת ללובי של הקליניקה לצורך הכנת משקה למטופל, או יציאה לחדר הסמוך לשם
22 הבאת תכשירים לצורך שיווקם למטופל – רק אותן לא ניתן לבצע בישיבה. ודוק, פרק
23 הזמן הכרוך בביצוע פעולות אלה (חפיפה, הכנת משקה, הבאת תכשירים) הינו מצומצם
24 מאוד, ותחום בזמן העומד על דקות ספורות, מתוך טיפול שלם שאורך בין 40 ל- 45
25 דקות. אין בפעולות בודדות אלה כדי להסביר מדוע את יתר הזמן של הטיפול, אשר נע
26 בין 30 ל- 35 דקות, לא יכולה היתה התובעת לבצע בישיבה.
27
- 28 22. טעם נוסף העומד בבסיס מסקנתנו כי עבודת התובעת יכולה היתה להתבצע
29 בישיבה הינו העובדה כי לאורך התקופה בה עבדה התובעת בקליניקה, הוצבו בסניפים
30 אחרים של הנתבעת כסאות נוספים בחדרי הטיפולים, לשימוש המטפלות, על מנת שאלו
31 יבצעו את עבודתן בישיבה, כגון פעולות העיסוי ועבודות המחשב. התובעת העידה

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 בהקשר זה, כי בזמן ששהתה בסניף הנתבעת בתל אביב לצורך התלמידות והשתלמות,
2 הבחינה כי ישנם כסאות המיועדים למטפלות בחדרי הטיפולים. לפי התובעת, לאחר
3 שהבחינה בכך, הביעה את מורת רוחה בפני אבי (עדות התובעת בעמודים 11 ו-16
4 לפרוטוקול; סעיפים 7-8, 10 ו-13 לתצהירה). אבי בעדותה אינה מכחישה כי בעת בה
5 עבדה התובעת בקליניקה היו בחדרי הטיפולים של סניפים אחרים בנתבעת כסאות
6 למטפלות. עוד אין היא מכחישה כי התובעת פנתה אליה בבקשה להוספת כסא כאמור
7 לכל חדר טיפולים בקליניקה. אבי ציינה כי הסיבה בגינה בסניף בתל אביב מצוי כסא
8 למטפלת בחדרי הטיפולים, הינה כי בניגוד לקליניקה, בסניף התל אביבי חדרי
9 הטיפולים גדולים ומרווחים יותר ומאפשרים הכנסת כסא נוסף (עדותה בעמוד 24
10 לפרוטוקול). זאת, בניגוד לטענתה המקורית של הנתבעת, כאמור, אשר הדגישה את
11 אופי העבודה- אותו תיארה כדינאמי- כעילה להיעדר כסאות למטפלות בחדרי טיפולים
12 בקליניקה, ולא את התנאים הפיזיים של חדר הטיפולים עצמו.

13
14 23. לא זו אף זו. טעם מהותי לקביעתנו כי הנתבעת לא צלחה בהרמת הנטל וסתירת
15 החזקה הקבוע בסעיף 2 לחוק הינה העובדה כי בסמוך לאחר פיטוריה של התובעת,
16 הוחלט בנתבעת כי גם בקליניקה - היינו בסניף הנתבעת שבו עבדה התובעת - יתווסף
17 כסא למטפלת בכל חדר טיפולים. הדבר נלמד מעדותה של טלי, אשר המשיכה לעבוד
18 בנתבעת עוד כחמישה חודשים לאחר פיטורי התובעת. כך, ציינה טלי בתצהירה כי זמן
19 לא רב לאחר שפוטרה התובעת הוצבו כסאות ליד עמדות המחשב בסניף, ואיפשרו
20 למטפלות לבצע חלק ממטלות התפקיד- המטלות הנלוות- בישיבה (סעיף 16 לתצהיר
21 טלי; עדות התובעת בעמוד 15 לפרוטוקול). הנתבעת לא הכחישה טענות אלה. אבי
22 ציינה בעדותה כי לאחר שהתובעת פוטרה נוספו כסאות נוספים, לרווחת המטפלות, כך
23 שבכל חדר טיפולים הוצב כסא- בנוסף לכסא הטיפולים (עדותה בעמוד 18 לפרוטוקול).
24 אבי ציינה כי הוספת כסא לחדר הטיפולים נעשה באופן גורף, בכל הסניפים הקטנים של
25 הנתבעת (עדותה בעמוד 24 לפרוטוקול). הגם שאבי הוסיפה בעדותה כי כמעט ולא נעשה
26 שימוש בכסאות על ידי המטפלות, שכן העבודה הינה דינאמית לטעמה (עדותה בעמוד
27 25 לפרוטוקול), אין הדבר משנה את מסקנתנו. זאת, משהבחירה האישית של כל
28 מטפלת – האם לבצע את העבודה בישיבה או בעמידה - אינה מעלה או מורידה מחובתה
29 של הנתבעת לאפשר לכל אחד מעובדיה המעוניין בכך, לבצע את עבודתו בישיבה (פסקה
30 19 לפסק הדין בעניין זואילי). אנו סבורים כי עובדה זו מעידה יותר מכל כי הנתבעת

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 מכירה בכך שהכנסת כסאות למטפלות לחדרי הטיפולים, ומתן האפשרות למטפלת
2 לשבת במהלך ביצוע הטיפול- לפחות בחלקו- אינה פוגמת באיכותו או יעילותו.
3
- 4 24. טענתה של הנתבעת- לפיה התובעת היתה מודעת עם תחילת עבודתה לעובדה כי
5 העבודה מתבצעת בעמידה ואף נחשפה לכך בתקופת ההתלמדות שלה- אינה מטה את
6 הכף לטובת הנתבעת (עדות התובעת בעמוד 11 לפרוטוקול; סיכומי הנתבעת בעמוד 35
7 לפרוטוקול). זאת, משזכותה של התובעת לבצע את עבודתה בישיבה הינה זכות
8 קוגניטיבית ואין היא ניתנת להתנייה או לויתור על ידי התובעת מלכתחילה (פסקה 12
9 לפסק הדין בעניין זואילי). בנוסף, הוכח לנו כי התובעת הלינה לא אחת- ואצל גורמים
10 שונים ובכירים בנתבעת- על העובדה כי עבודתה מתבצעת כולה בעמידה. כך, היא הלינה
11 על תנאי עבודתה בפני אבי, בפני מנהל התפעול של הנתבעת, מר גלפרין, ובפני מנכ"ל
12 הנתבעת (סעיפים 6-10, 14-16, 20 ו-22 לתצהיר התובעת; עדותה של אבי בעמוד 24
13 לפרוטוקול). לפיכך, אין לומר כי התובעת השלימה- בהתנהגותה- עם תנאי העבודה
14 עמם נאלצה להתמודד בקליניקה.
15
- 16 25. מכל האמור עולה, כי הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח טענתה- לפיה לא ניתן
17 היה לבצע את מלוא הטיפול הביו-קפילרי בישיבה- ולא סתרה את החזקה הקבועה
18 בסעיף 2 לחוק. היינו, הנתבעת לא הוכיחה כי את פעולות הבדיקה, ההברשה, העיסוי,
19 הסירוק וייבוש שיער, כמו גם את מרבית המטלות הנלוות, לא ניתן היה לבצע בישיבה.
20 שימוש הנתבעת במונח "עבודה דינאמית"- לא די בו כדי לפטור אותה מהחובה המוטלת
21 עליה לפי החוק.
22
23
- 24 26. בשל הפרת חובתה לפי סעיף 2 לחוק, זכאית התובעת לפיצוי (סעיף 4(ב) לחוק).
25 זאת, משלא הוקצו כלל כסאות ייעודיים למטפלות בחדרי הטיפולים בקליניקה לשם
26 ביצוע עבודתן במועד בו עבדה שם התובעת. בחדרים אלו היו שני כסאות בלבד. האחד,
27 כסא הטיפולים. השני, כסא הנועד לחפיפת שיערו של המטופל אשר משענתו היתה
28 משופעת בכ-60 מעלות, כך שבעת ישיבה עורפו של המטופל מצוי במגרעת בכיור (סעיף
29 6 לתצהיר טלי). עוד יש להזכיר כי התובעת פנתה לא אחת לגורמים בכירים בנתבעת,
30 בבקשה לשנות את תנאי העבודה בקליניקה, בין היתר מן הטעם שהצורך לעמוד לאורך
31 פרקי זמן ממושכים פוגע בגבה. לפיכך, אין לומר כי מעשי הנתבעת נעשו שלא בידועין

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 או מתוך טעות. עוד התברר לפנינו, כי הנתבעת כן איפשרה למטפלות בסניפים אחרים
2 שלה לעשות שימוש בכסאות בחדרי הטיפולים (פס' 57-58 לפסק הדין בעניין זואילי).
3
- 4 27. בבואנו לקבוע את גובה הפיצוי הראוי בענייננו, נלקחו בחשבון הנסיבות
5 הייחודיות בעניינה של התובעת, עת איזנו בין השיקולים לחומרה ולקולא (עניין זואילי
6 בפסקאות 36 ו-63-62 לפסק הדין). כך, מבין הטעמים לחומרה שנשקלו, ניתן למצוא
7 את העובדה כי הנתבעת התעלמה כליל וביודעין מהוראות החוק, ושלה בפועל אפשרות
8 ישיבה במהלך ביצוע העבודה. כמו כן, לא נעשו התאמות במקום העבודה וסביבת
9 העבודה לצורך הבטחת הזכות לשבת במהלך ביצוע העבודה. בנוסף, התחשבנו בכך
10 שהתובעת הלינה באופן תדיר על היעדר אפשרות לשבת, וביקשה כי יוכנס כסא לחדר
11 הטיפולים כדי שתוכל לשבת- הן ממנהלתה הישירה אבי והן מגורמים בכירים אחרים
12 בנתבעת- אולם סורבה, וכי הנתבעת לא התייחסה לתלונות התובעת על כאבים בגבה.
13
- 14 28. הטעמים לקולא כוללים את העובדה שאמנם מדובר בהפרות חוזרות ונשנות
15 כלפי התובעת, אולם אלו נעשו על פני פרק זמן קצר, לאור העובדה שהתובעת עבדה
16 בקליניקה כחודשיים ימים. יתרה מזו, בניכוי ימי ההתלמדות- היינו תוך חישוב רק ימי
17 העבודה החל מה- 9.12.12 ואילך- וכן חמשת הימים בהם שהתה התובעת בסניף
18 הנתבעת בתל אביב, פרק זמן זה עומד על כ-30 ימים בלבד. כך, נתנו את הדעת לעובדה
19 שהתובעת לא הוכיחה כי נגרם לה נזק רפואי בפועל כתוצאה מהיעדר האפשרות לשבת
20 (עדותה בעמוד 12 לפרוטוקול). זאת, הגם שהלינה על כך שהעמידה הרבה גרמה לה
21 לכאבי גב (סעיף 9 לתצהיר התובעת; עדותה בעמוד 12 לפרוטוקול). בנוסף, אף אין
22 מדובר בענייננו בתובעת בעלת מגבלות פיזיות או רפואיות חריגות, ולא הוכח לנו כי היו
23 טעמים גופניים ייחודיים לתובעת אשר הצריכו התאמות מיוחדות מצידה של הנתבעת.
24 לבסוף יצויין, כי נראה שהנתבעת הטמיעה את החובות הקמות לה מכח החוק, עת
25 הוסיפה כסאות בחדרי הטיפולים שבסניפיה.
26
- 27 29. לאחר שאיזנו בין השיקולים האמורים, הגענו לכלל מסקנה כי יש לחייב את
28 הנתבעת לפצות את התובעת בגין רכיב זה בסכום העומד על 30,000 ש"ח.
29
30

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 **האם לתובעת התאפשר לצאת להפסקות במהלך יום העבודה**
- 2 30. לטענת התובעת, במשך כל תקופת עבודתה לא איפשרה לה הנתבעת לצאת
- 3 להפסקות מסודרות במהלך יום העבודה לצורך מנוחה, אכילה ואפילו ליציאה
- 4 לשירותים. זאת, תוך הפרה של סעיפים 20-20 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-
- 5 1951 (להלן - **חוק שעות עבודה ומנוחה**). הנתבעת מכחישה את טענות התובעת, ומציינת
- 6 כי כל עובדי הקליניקה נהנו ממספר הפסקות לאורך היום (סעיף 11 לתצהיר אבי). כך
- 7 למשל, העובדים זוכים להפסקה בת שעה בטרם מתחיל יום הטיפולים; כך למשל, לכל
- 8 מטפלת ישנה רבע שעה קבועה, מדי יום עבודה, במהלכה היא חופשייה לעיסוקיה; וכן
- 9 במהלך הטיפול עצמו, יכולות המטפלות לנצל את משך הזמן בו נמצא המטופל תחת
- 10 מכונת האדים לצרכיהן הפרטיים, לאחר שהשלימו מספר מטלות מצומצמות, אשר אינן
- 11 אורכות זמן רב. עוד נטען כי משהתובעת אינה עובדת כפיים ומאחר ויום עבודתה לא
- 12 עלה על תשע שעות, אין היא זכאית להפסקה, וזאת מכח ההיתר הכללי בדבר הפסקות
- 13 בעבודה שאינה עובדת כפיים לפי חוק שעות עבודה ומנוחה (י"פ התשמ"ט 450, מיום
- 14 8.12.1988) (להלן – **ההיתר הכללי**).
- 15
- 16 31. לאחר שנתנו דעתנו לכלל טענות הצדדים ולראיות שהוצגו בפנינו, באנו לכדי
- 17 מסקנה כי דין טענות התובעת בענין זה להדחות. ראשית, אף אם היתה נכונה טענת
- 18 התובעת כי במהלך ימי העבודה לא איפשרו לה לצאת להפסקות לצורך מנוחה –
- 19 ולטעמנו הדבר לא הוכח – לא היתה התובעת זכאית לפיצוי כלשהו ואין לומר כי הופרה
- 20 הוראת סעיף 20 לחוק שעות עבודה ומנוחה. הטעם לכך הינו כי התובעת אינה עובדת
- 21 כפיים (בג"ץ 10980/04 **איגוד הממונים על בטיחות ברשויות המקומיות נ' שרת החינוך**,
- 22 פס' 15-16 לפסק דינה של השופטת ארבל (23.1.2007)). בנוסף, התובעת הועסקה
- 23 במתכונת של חמישה ימי עבודה בשבוע ואורך יום עבודתה לא עלה על תשע שעות. לאור
- 24 זאת, חל עליה ההיתר הכללי אשר אינו מחייב את הנתבעת ליתן לתובעת הפסקה לצורך
- 25 מנוחה במהלך יום העבודה.
- 26
- 27 32. לתמיכה בטענותיה, מפנה הנתבעת ליומן העבודה של התובעת (נספח 4 לתצהיר
- 28 אבי). מדובר במסמך שנערך על ידי הנתבעת ובו פירוט יומי של שמות המטופלים
- 29 שטופלו על ידי התובעת תוך ציון, בין השאר, של שעת הטיפול, שם המטופל, מספר החדר
- 30 בו טופל, כמה זמן נמשך הטיפול ומה המועד לתור הבא. לפי הנתבעת, מעיון ביומן
- 31 העבודה של התובעת, ניתן ללמוד בנקל כי התובעת נהנתה מימי עבודה שהיו ברובם
- 32 קלים ומשופעים בהפסקות. התובעת, מצידה, טוענת כי יומן העבודה שלה אשר הוגש

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 על ידי הנתבעת אינו משקף את שעות עבודתה בפועל. לטענתה, במהלך ימי העבודה
2 הוסיפה הנתבעת טיפולים ללוח הזמנים שלה באופן תדיר וכי טיפולים נוספים אלה לא
3 מצאו ביטויים ביומן העבודה.
4
- 5 33. לטעמנו, יומן העבודה משקף, ככלל, את העבודה בפועל שביצעה התובעת.
6 ראשית, הדבר עלה מעדויות עדות הנתבעת שהיו עקביות. אבי העידה כי יומן העבודה
7 משקף את העבודה בפועל שביצעה התובעת (עדותה בעמוד 23 לפרוטוקול). אורטל
8 העידה אף היא כי יומן העבודה שיקף את העבודה בפועל שביצעה המטפלת. כך, היא
9 הסבירה כי ככל שמטפלת מסויימת ביצעה טיפול שאמור היה להתבצע על ידי מטפלת
10 אחרת, היתה אפשרות לשקף זאת ביומן העבודה (עדותה בעמוד 28 לפרוטוקול). גרסה
11 דומה הושמעה על ידי אילנית בעדותה (עמוד 30 לפרוטוקול).
12
- 13 34. חיזוק לגרסת הנתבעת כי יומן העבודה משקף את העבודה בפועל שביצעה
14 התובעת, ניתן למצוא בתכנו של יומן העבודה. כך, למשל, ביומן העבודה נרשם
15 בתאריכים 17.12.12, 21.12.12, 23.12.12, 1.1.113, 8.1.13, 11.1.13 ו- 23.1.13 כי
16 המטופל הרלבנטי לא הופיע לטיפול הראשון. ככל שיומן העבודה היה – כטענת התובעת
17 – אך תכנית עבודה שהוכנה מראש ואשר עברה שינויים במהלך יום העבודה עצמו, לא
18 היה מקום למצוא ביומן נתונים בדבר אי הופעה של מטופלים שאמורים היו להגיע
19 לקליניקה. בנוסף, עיון ביומן העבודה מעלה כי הוא כולל, ביחס לכל מטופל, נתון באשר
20 למועד הטיפול הבא. קביעת מועד הטיפול הבא נעשתה במהלך הטיפול, כחלק
21 מהפעולות הנלוות שביצעה המטפלת (סעיף 5 לתצהיר אבי; עדות התובעת בעמוד 11
22 לפרוטוקול). אילו יומן העבודה היה אך תכנית עבודה שהוכנה לפני יום הטיפול, לא
23 היה מקום למצוא בו את הנתון של מועד הטיפול הבא. מכאן, שהופעת נתון זה ביומן
24 העבודה מחזקת את גרסת הנתבעת כי מדובר במסמך המשקף עבודה בפועל. נציין כי
25 התובעת לא סתרה נתונים אלו שביומן העבודה.
26
- 27 35. התובעת ציינה בעדותה כי יומן העבודה היווה תוכנית עבודה, אולם מה
28 שהתרחש בפועל היה שונה לגמרי. היא הסבירה כי היו טיפולים שערכה שלא כלל
29 על שמה (עדותה בעמוד 12 לפרוטוקול). אנו דוחים טענה זו. אכן, הוברר בפנינו כי
30 בעיתות של לחץ, היתה קיימת אפשרות כי מטפלת מסויימת תטפל בו זמנית בשני
31 מטופלים וכי הדבר לא ימצא ביטוי ביומן העבודה. כך העידה אבי. אלא שאבי הוסיפה
32 כי לרוב מי שביצעה טיפולים כפולים אלו היתה אורטל, שכן התובעת ביצעה את

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 הטיפולים באיטיות באופן שהם נמשכו מעבר לזמן שהוקצה להם. אבי העידה בענין
2 קצב עבודת התובעת כי למן ההתחלה ובמשך כל תקופת עבודתה של התובעת הבחינה
3 כי האחרונה מאוד איטית, בלחץ, ונזקקה לסיוע אפילו בהשלמת הטיפול (עדותה של
4 אבי בעמודים 21-23 לפרוטוקול). משכך, נחלצה אורטל לסייע לה בביצוע הטיפולים על
5 מנת שניתן יהיה לעמוד בלוח הזמנים. אבי הוסיפה וציינה כי בשל עזרה זו שקיבלה
6 התובעת, יומן העבודה שלה לא שיקף בחסר את עבודתה בפועל (עדותה של אבי
7 בעמודים 21-23 לפרוטוקול). גרסתה של אבי מקובלת עלינו. ראשית, היא נתמכת
8 בעדותה של אורטל. אורטל אישרה בעדותה כי היתה מסייעת למטפלות אחרות
9 במקרים של איחור על מנת לא לעכב את המטופל (עדותה בעמוד 27 לפרוטוקול). שנית,
10 אך הגיוני היה שהתובעת – שהיתה עובדת חסרת נסיון – עשויה היתה להזקק לסיוע
11 מאורטל אשר היתה בתקופה ההיא בעלת נסיון בתפקיד. הגיוני פחות בעינינו כי
12 התובעת היא זו שנחלצה לעזרתה של אורטל. שלישית, אף אם נחלצה התובעת לעזרתה
13 של מטפלת אחרת, לא הוכח בפנינו כי הדבר נעשה בתדירות כה גבוהה עד שהיה בה כדי
14 לשנות באופן מהותי את התמונה העולה מיומן העבודה. אבי העידה כי מדובר היה
15 במקרים חריגים וכי הדבר לא ארע כל יום (עדותה בעמוד 23 לפרוטוקול). עוד הוברר
16 בפנינו כי היו מקרים בהם מטופל חדש הגיע לקליניקה וקיבל טיפול מבלי שנקבע לו תור
17 קודם לכן. אבי העידה כי טיפול כזה מצא ביטויו ביומן העבודה (עמוד 22 לפרוטוקול).
18 את כל אלה לא הצליחה התובעת לסתור. היא לא הוכיחה בפנינו מה היתה תדירות
19 העזרה שהעניקה למטפלות אחרות. היא גם לא הוכיחה שטיפלה בלקוחות אשר לא
20 הופיעו ביומן העבודה שלה. כך, לא הוצג בפנינו על ידה תרשומת כלשהי באשר
21 לטיפולים בפועל שביצעה שיש בה לסתור את יומן העבודה.

22
23 36. טענה אחרת של התובעת העולה מעדותה היא כי אף אם היומן היה מהימן, ניתן
24 ללמוד ממנו רק על מספר ואורך הטיפולים שביצעה, אולם אין הוא מביא לידי ביטוי
25 מטלות אחרות שביצעה, כגון למלא מלאי, להתקשר ללקוחות, לעשות תזכורות, לשים
26 מגבות בכביסה, וכן הלאה (עדותה בעמודים 12 ו-13 לפרוטוקול). אנו דוחים טענה זו.
27 ראשית, הוברר בפנינו כי את המטלות הנלוות ביצעה התובעת בעיקר במהלך החלק
28 בטיפול בו שוהה המטופל תחת מכונת האדים. קבענו כבר כי זמן זה נוצל כמעט במלואו
29 לצורך ביצוע המטלות הנלוות מבלי שבפועל יכולה התובעת לשהות בהפסקה בפרק זמן
30 זה. עוד הוברר בפנינו כי את המטלות הנלוות היתה מבצעת התובעת גם במשך שעה
31 בתחילת יום העבודה, וזאת בימי שישי ובימים בהם החלה לעבוד בשעה 13:00. לאור

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 זאת יש לדחות את טענת הנתבעת כי פרק הזמן בו שהה המטופל תחת מכשיר האדים
2 וכן השעה בה שהתה התובעת בקליניקה בטרם החלה בטיפולים נוצלו להפסקה על ידי
3 התובעת. איננו שוללים אפשרות כי התובעת נדרשה מעבר לכך לבצע מטלות נלוות
4 בחלקים אחרים של יום העבודה, אולם לא סביר בעינינו כי אלו היו בהיקף שמנע
5 מהתובעת לשהות בהפסקה. זאת מאחר ועיון ביומן העבודה מעלה כי בימים בהם נקבעו
6 לתובעת טיפולים ברצף, למשל בימי שישי, לא נקבעה הפסקה בין טיפול לטיפול. לאור
7 מתכונת עבודה זו שנקבעה על ידי הנתבעת, סביר יותר שהנתבעת לא ציפתה כי התובעת
8 תבצע מטלות נלוות בין הטיפולים עצמם.
- 9
10 37. מהאמור לעיל עולה כי התובעת לא הצליחה לסתור את מהימנות יומן העבודה
11 ואת טענת הנתבעת כי הוא משקף את עבודתה בפועל של התובעת. בפנינו מסמך אשר
12 נערך על ידי הנתבעת בנוגע לטיפולים של התובעת. אין כל טענה של התובעת כי היומן
13 אינו משקף עבודה שביצעה. טענתה הינה כי היומן אינו משקף את כל העבודה שביצעה.
14 אלא שהתובעת לא הוכיחה זאת. כך, למשל, היא לא הציגה בפנינו רישומים שערכה
15 בנוגע לכמות או זהות המטופלים בהם טיפלה בפועל מדי יום.
- 16
17 38. משקבענו כי יומן העבודה משקף את עבודתה בפועל של התובעת, הרי יש בו כדי
18 להוות מקור רלוונטי לשאלה האם שהתה התובעת בהפסקות. עיון ביומן העבודה מעלה
19 כי בימים לא מעטים בהם ביצעה התובעת טיפולים בקליניקה, היו מקטעים של זמן פנוי
20 בין הטיפולים. מקטעי זמן אלו נעו בין רבע שעה למספר שעות. נכון הדבר כי ישנם ימי
21 עבודה – שנפלו בעיקר בימי שישי - בהם אין מקטעי זמן פנוי בין הטיפולים (למשל,
22 14.12.12, 19.12.12, 21.12.12, 28.12.12) אולם אלו אינם מרבית ימי העבודה אלא
23 מיעוטם, וממילא לאור אורך יום העבודה שלא עלה על שבע שעות, לא היתה התובעת
24 זכאית להפסקה לפי ההיתר הכללי. מרבית ימי העבודה הם כאלה שבהם היו מקטעי
25 זמן פנוי בין הטיפולים. לאור זאת יש לדחות את טענת התובעת כי במהלך עבודתה לא
26 התאפשר לה כלל לשהות בהפסקה.
- 27
28 39. קביעתנו כי התובעת שהתה בהפסקות במהלך עבודתה, אינה נסמכת רק על יומן
29 העבודה. היא נסמכת גם על בחינת עבודתה בפועל. בחינה שכזו מעלה כי היו תקופות
30 בהן מכח המטלות שהוטלו על התובעת, לא סביר בעינינו כי נמנע ממנה לשהות
31 בהפסקה. ראשית, אין ספק בעינינו כי במהלך השבועיים הראשונים לעבודתה, עת
32 עברה התובעת חפיפה על ידי אילנית- ובוודאי בטרם החלה לצפות ולבצע טיפולים

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 בתקופה זו- היה יום העבודה של התובעת גמיש יותר. כך, הבהירה היא בעדותה
2 שבמהלך ימי ההתלמדות ביצעה כ- 7-8 טיפולים ביום, שיחדיו מגיעים לכשש שעות-
3 כאשר יום העבודה של התובעת עמד על כשמונה שעות בימי חול- ואף ציינה בתצהירה
4 כי במהלך ימי ההתלמדות זכתה להפסקות (עדותה בעמוד 16 לפרוטוקול; סעיף 10
5 לתצהירה). בכך אנו דוחים את טענתה, לפיה גם בימי ההתלמדות לא התאפשר לה
6 ליהנות מהפסקות או לגשת לשירותים (עדותה בעמוד 12 לפרוטוקול). כך גם בימים
7 בהם חפפה התובעת את טלי. למסקנה זו אנו מגיעים תוך שאנו לוקחים בחשבון כי בכל
8 זמן נתון במהלך ימים אלו, שהו שתי מטפלות- טלי והתובעת- יחדיו, והיעדרה של
9 מטפלת אחת לפרק זמן קצר לא היתה פוגמת בהתנהלות הנתבעת, ומטופליה של
10 הקליניקה לא היו מלינים על כך (עדות התובעת בעמודים 12-13 לפרוטוקול; עדות טלי
11 בעמוד 16 לפרוטוקול). עוד יש להזכיר כי במשך כחמישה ימים שהתה התובעת בתל
12 אביב, לצרכי התלמדות והשתלמויות. בימים אלה, כאשר התובעת לא היתה כלל
13 בקליניקה ולא ביצעה טיפולים בעצמה, ודאי יכולה היתה ליהנות מהפסקות במהלך
14 היום (עדות התובעת בעמוד 13 לפרוטוקול).

15
16 40. טעם נוסף לדחיית טענת התובעת לפיה לא התאפשר לה לשהות בהפסקות מצוי
17 בכך שגרסת התובעת באשר לעומס העבודה שהוטל עליה התאפיינה בהעצמה שאינה
18 מקובלת עלינו. כך, אנו דוחים את טענתה של התובעת לפיה ככלל ביצעה כ-12 טיפולים
19 ביום (עדותה בעמוד 16 לפרוטוקול). מסקנתנו נובעת מהעובדה כי 12 טיפולים ביום,
20 באורך של כ-45 דקות כל אחד, מביאים לכדי תשע שעות עבודה. ברי כי התובעת, אשר
21 עבדה בימי חול שמונה שעות ובימי שישי שש שעות בלבד לא יכולה היתה לבצע מספר
22 רב כל כך של טיפולים ביום עבודה. טענת התובעת גם אינה עולה בקנה אחד עם יומן
23 העבודה, שאותו מצאנו כמשקף את עבודתה בפועל של התובעת.

24
25 41. אין אנו מקבלים את טענת התובעת כי לאורך יום העבודה לא התאפשר לה
26 להשתמש בחדר השירותים, שכן לא היה לה זמן לכך (עדותה בעמוד 13 לפרוטוקול).
27 ראשית, קבענו כבר כי מרבית ימי העבודה של התובעת כללו זמן פנוי בין הטיפולים,
28 אותו ניתן היה לנצל גם לשם שימוש בחדר השירותים. שנית, הוכח לנו כי במהלך יום
29 העבודה – אף אם מדובר היה ביום שבו נקבעו טיפולים ברצף ללא הפסקה - כאשר מי
30 מהמטפלות נאלצה לעזוב את המטופל לדקות ספורות, מטפלת אחרת- או אפילו אבי
31 עצמה- היו נותנות יד ומחליפות אותה, אף במידה והדבר דרש מהן לעבוד על שני

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 מטופלים במקביל (עדות אבי בעמוד 21 לפרוטוקול; עדות אורטל בעמוד 27 לפרוטוקול).
2 אף התובעת ציינה כי היו מקרים בהם היא עצמה נדרשה לשרת שני מטופלים בו זמנית
3 (עדותה בעמוד 13 לפרוטוקול). עוד נזכיר כי כפי שהוסכם על ידי הצדדים, חדר
4 השירותים- הגם שמוקם מחוץ לקליניקה- היה בקרבת מקום. לפיכך, אנו קובעים כי
5 במשך פרקי זמן קצרים כאלה, היתה אפשרות לקבל גיבוי ממטפלת אחרת. נעיר, כי
6 התובעת עצמה ציינה בעדותה כי אכן הלכה להתפנות במהלך יום העבודה, כאשר לא
7 נדרשה לטפל במטופל, ואף טלי התלוותה אליה (עדותה בעמוד 15 לפרוטוקול, שורות
8 14-19). גם טלי ציינה זאת בתצהירה (סעיף 10 לתצהיר טלי). לא זו אף זו. הן אילנית
9 והן אורטל העידו כי במהלך תקופת עבודתן בקליניקה היו בהריון, ואף המשיכו למלא
10 את תפקידן עד לחודש תשיעי, כאשר מעולם לא נמנע ממי מהן לצאת להפסקה קלה או
11 להתפנות (סעיף 8 לתצהיר אילנית; עדותה בעמוד 31 לפרוטוקול; סעיף 3 לתצהיר
12 אורטל).

13
14 42. לאור כל האמור לעיל, נדחות טענות התובעת כי לא התאפשר לה לשהות
15 בהפסקה או כי לא התאפשר לה להשתמש בחדר השירותים. ממילא נדחית תביעתה
16 לפיצוי כספי בשל טענות אלו.

17
18 **האם במהלך ההפוגות מעבודתה התאפשר לתובעת לשבת**

19 43. לפי הוראות סעיף 3 לחוק, על המעסיק להעמיד לרשות העובד מושבים לשם
20 מנוחה סבירה בעת ההפסקה. המושבים נדרשים להיות "מתאימים, בעל משענת גב,
21 במספר תקין ומצב תקין, לישיבה בעת הפסקה בעבודה". נציין, כי חובה זו חלה ללא
22 אבחנה לגבי סוג העבודה, ומבלי שתקום למעסיק טענת הגנה. קבענו לעיל כי התובעת
23 יכולה היתה לשהות בהפסקה במהלך יום עבודתה. משכך, יש לבחון האם בזמנים אלו
24 הועמדו לשימוש התובעת כסאות כאמור בסעיף 3 לחוק.

25
26 44. הנתבעת טוענת כי לרשות עובדיה עמדו כסאות אשר היו פזורים ברחבי
27 הקליניקה- בין אם בחדר ההמתנה הממוקם בלובי, בחדר הטיפולים שבו עבדה
28 המטפלת או בחדר הטיפולים השלישי שהיה לעיתים פנוי (סעיפים 8-9 לתצהיר אבי).
29 התובעת מכחישה טענות אלה. אנו קובעים כי הנתבעת הפרה את חובתה ליתן לעובדיה
30 הזדמנות ממשית לשבת במהלך כל הפסקותיהם- בין מאחר ולא עמדו לרשותם כסאות
31 פנויים כלל ובין מאחר שאלו שהיו פנויים לא איפשרו ישיבה נוחה.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1
2 45. ראשית, התברר לנו כי בקליניקה קיימים ארבעה חדרים וכן לובי. מבין ארבעת
3 החדרים, אחד שימש כמשרדה של אבי. שלושת החדרים האחרים שימשו כחדרי
4 טיפולים. במהלך עבודת התובעת, חדר הטיפולים השלישי שימש כמחסן והכיל, בין
5 היתר, עמדת מחשב וכן ציוד רלבנטי לקליניקה. מעדויות התובעת וטלי עולה כי לא היו
6 בחדר הטיפולים השלישי- שימש כמחסן- כסאות (עדות התובעת בעמוד 10
7 לפרוטוקול; עדות טלי בעמוד 16 לפרוטוקול). גם לאחר הגעתה של טלי לקליניקה, עת
8 עלה מספר המטפלות לשלוש – נשאר החדר השלישי כמחסן. טלי העידה כי בתחילה
9 היתה בהתלמדות. על פי אבי, אותה התלמדות נמשכה כחודש (עדותה בעמוד 20
10 לפרוטוקול), כלומר – ההתלמדות הסתיימה במקביל לפיטורי התובעת. בהמשך, כאשר
11 התובעת עזבה, עבדה טלי בחדר של התובעת ולא בחדר השלישי (עדות טלי בעמוד 16
12 לפרוטוקול). אבי בעדותה תומכת בגרסה זו. היא הסבירה כי בחודש הראשון לעבודתה
13 עברה טלי חפיפה, פחות קיבלה מטופלים, ולכן החדר השלישי היה לרוב פנוי. לאור
14 עדויות אלו אנו קובעים כי לאורך כל תקופת העסקת התובעת, שימש החדר השלישי
15 מחסן, ולא היו בו כסאות. העובדה כי בחודש הראשון היתה טלי בהתלמדות בו נלוותה
16 למטפלת אחרת, כך שלא נדרשה לחדר טיפולים משלה, והעובדה כי עם פיטורי התובעת
17 החלה טלי משתמשת בחדר בו השתמשה התובעת – אינן מצביעות שהחדר השלישי היה
18 כזה שאובזר כחדר טיפולים עם כסאות. לא נעלם מעינינו כי התובעת העידה כי כאשר
19 טלי נכנסה לעבודה, סידרה לה אבי את החדר השלישי (עמוד 10 לפרוטוקול). אלא שאנו
20 מעדיפים את הגרסה של טלי הנתמכת בעדות אבי, אשר גם נראית סבירה בעינינו. לאור
21 זאת, יש לדחות את טענת אבי כי במהלך ההפסקות יכלו העובדות לשבת על הכסאות
22 בחדר השלישי (עדותה בעמוד 20 לפרוטוקול).
23
24 46. בלובי של הקליניקה היו כסאות, והדבר עולה מעדויות הצדדים ואף מהתמונות
25 שצורפו לכתב ההגנה ומתצהיר הנתבעת (נספח 4 לכתב ההגנה; נספח 3 לתצהיר אבי).
26 התובעת לא הכחישה זאת, עת ציינה כי באזור הלובי היו כסאות. אלא שהיא טענה כי
27 אף אם מספרם עלה על מספר חדרי הטיפולים והמטפלות שעבדו באותה המשמרת, יכול
28 היה להיות מצב בו כל הכסאות יהיו תפוסים, שכן ישנם מטופלים המגיעים עם מלווה
29 אשר אף הוא עושה שימוש באחד הכסאות הפזורים בלובי (עדותה בעמוד 14
30 לפרוטוקול). אנו מקבלים את גרסת התובעת. בכך שהנתבעת הפנתה את עובדיה לשבת
31 בהפסקות בכסאות שבלובי – כסאות המיועדים לשמש לקוחות של הקליניקה ומלווייהם

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 – אין כדי לעמוד בחובה המוטלת על הנתבעת לפי סעיף 3 לחוק. הטעם לכך הינו שלא
2 תמיד ניתן להבטיח כי הכסאות יהיו פנויים. בענין זה גרסת התובעת נראית בעינינו
3 הגיונית. אף אבי הודתה בעדותה כי השימוש בכסאות בחדר הלובי היה על בסיס מקום
4 פנוי (עמוד 20 לפרוטוקול). על מנת לעמוד בחובה המוטלת על פי סעיף 3 לחוק, נדרש
5 מעסיק להבטיח כי בכל עת – ולא רק על בסיס מקום פנוי – יעמדו לרשות עובדיו כסאות
6 לשם מנוחה בהפסקות. בנוסף, בעת השימוש בכסא בהפסקה, אין מקום להגביל את
7 העובד מביצוע פעולות מקובלות בהפסקה, כגון אכילה. בענינו, הכסאות בלובי אינם
8 עונים על דרישה זו מאחר והוברר כי הנתבעת לא אפשרה לעובדיה לאכול בלובי במידה
9 והיו בו לקוחות (עדות אבי בעמודים 19-20 לפרוטוקול).
- 10
- 11 47. יש לדחות את טענת הנתבעת כי בעת ההפסקות התאפשר לתובעת להשתמש
12 בכסא בחדר הטיפולים. קבענו אמנם כי יומן העבודה של התובעת לא היה מלא ברוב
13 ימי העבודה, וכי היו בו פרקי זמן פנויים שניתן היה לנצלם להפסקות. אלא שאין הדבר
14 משמיע בהכרח כי חדר הטיפולים שלה היה פנוי. קבענו כבר כי לא אחת ביצעה מטפלת
15 אחת טיפול לשני מטופלים במקביל. במקרה שכזה היו נמצאים בשימוש שני חדרי
16 הטיפולים, לרבות זה של התובעת. גם כאן, בדומה לשימוש בכסאות בלובי, השימוש
17 בכסא בחדר הטיפולים בעת הפסקה (הכוונה היא לכסא המצוי ליד השולחן ולא לכסא
18 המיועד לחפיפת הראש) – היה על בסיס מקום פנוי, ומכאן הפגם שבהתנהלות הנתבעת.
- 19
- 20 48. ביטוי לכך שהעמדת הכסאות על ידי הנתבעת לעובדים בקליניקה לשימוש בעת
21 הפסקה היתה אך על בסיס "מקום פנוי", באופן שלא תמיד ניתן היה להשתמש בכסאות
22 כאלה, ניתן למצוא בעדותה על אבי. אבי העידה כי בימים עמוסים, לא מנעה
23 מהמטפלות לאכול בחדר הטיפולים, בעמידה, שכן לא היתה להן חלופה אחרת (עמודים
24 19-20 לפרוטוקול).
- 25
- 26 49. הנתבעת עוד טוענת, כי התובעת יכולה היתה לעשות שימוש בכסא החפיפה בזמן
27 שהמטופל בחדר נמצא תחת מכונת האדים, ולאחר שסיימה את ביצוע המטלות הנלוות
28 (עדות אבי בעמוד 19 לפרוטוקול). אנו דוחים טענה זו. כסא החפיפה הנמצא בכל אחד
29 מחדרי הטיפולים – בהתאם לאופן בו תואר על ידי טלי והוצג בפנינו בצילום שצורף לכתב
30 ההגנה ולתצהיר הנתבעת (סעיף 6 לתצהיר טלי; נספח 3 לכתב ההגנה; נספח 2 לתצהיר
31 אבי) – אינו כזה העומד בקריטריונים המנויים בסעיף 3 לחוק באשר לאופי המושבים
32 הנדרשים להיות זמינים למטפלות בקליניקה. אבי אמנם ציינה בעדותה כי כסא

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 החפיפה היה נוח, מרופד ובעל משענת נוחה, אולם לא הכחישה את גרסתה של טלי,
2 באשר לעובדה כי הוא בעל שיפוע (עדותה בעמודים 19-20 לפרוטוקול). לגישתנו, טענתה
3 של אבי כי הפסקת אכילה יכולה להתבצע בישיבה על כיסא החפיפה, מוטב היה שלא
4 תעלה. אנו סבורים כי לא ניתן להשלים עם מצב דברים בו עובד יושב ואוכל את
5 מזונותיו מבלי שיתאפשר לו להישען כדבעי, ולחילופין, כאשר ראשו שרוי במגרעת כיור
6 החפיפה. דרישת החוק היא לא רק כי יועמדו לרשות העובד כסאות, אלא כי אלו יוכלו
7 לשרת אותו למטרה הייעודה. כסאות בעלי שיפוע של כ-60 מעלות, כמו כסא החפיפה,
8 ודאי שלא עומדים בדרישה זו של החוק.
- 9
10 50. יש לדחות את טענת הנתבעת כי התאפשר לתובעת לשבת בזמן ההפסקות, גם
11 מהטעם שהנתבעת לא הציגה ראיה רלוונטית שהיתה בידה. כפי שהוברר בפנינו, פזורות
12 ברחבי הקליניקה מצלמות וידאו, אשר מתעדות ומעבירות בזמן אמת את המתרחש
13 בקליניקה למשרדי הנתבעת (עדות אבי בעמוד 24). לא ברור לנו מדוע לא הציגה לנו
14 הנתבעת תמונות או סרטונים בהם ניתן לראות כי התובעת, במהלך הפוגות מעבודתה,
15 ישובה בנוחות בכסאות הפזורים בקליניקה.
- 16
17 51. לאור האמור לעיל, אנו קובעים כי החלופות שעמדו לתובעת לצורך ישיבה בזמן
18 ההפסקה לא עונות על הדרישה מכח החוק. בשל כך זכאית התובעת לפיצוי (סעיף
19 4(ב)(1) לחוק). יצויין כי בעת פסיקת הפיצוי יש להביא בחשבון כי קיימת חומרה יתרה
20 בשלילת הישיבה בהפסקה (פסי' 36 ו- 57-58 לפסק הדין בעניין דואילי). מבין הטעמים
21 לחומרה בכל הקשור לפסיקת הפיצוי, ניתן למצוא את העובדה כי בפועל לא נעשו
22 התאמות במקום העבודה וסביבת העבודה על מנת להבטיח כי בכל אימת שהתובעת
23 יצאה להפסקה תובטח זכותה לשבת תמיד. בנוסף, התחשבנו בכך שהתובעת הלינה לא
24 אחת על היעדר אפשרות לשבת במהלך הפסקותיה, הן בפני אבי והן בפני גורמים אחרים
25 בנתבעת. עוד התחשבנו בכך כי בסניפים אחרים של הנתבעת כן עמד לרשות העובדים
26 מושבים לזמני ההפסקה, ואף חדר אוכל לנוחיות העובדים (עדות התובעת בעמוד 16
27 לפרוטוקול).
- 28
29 52. מנגד, ישנם שיקולים לקולא. כך, לקחנו בחשבון את העובדה כי אין מדובר
30 במקרה בו בכל הפסקה לא עמד לרשות התובעת כסא. נראה כי בתקופת עבודתה של
31 התובעת ניתן היה למצוא בקליניקה מספר כסאות התואמים את התנאים הנקובים
32 בחוק, לצורך מנוחה, כך לדוגמה בלובי או בחדר טיפולים שהיה פנוי. הפגם בהתנהלות

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 הנתבעת, כפי שקבענו לעיל, היה שכסאות אלו הועמדו לרשות התובעת על בסיס מקום
2 פנוי בלבד. עוד נלקחה בחשבון העובדה שהתובעת עבדה בנתבעת פרק זמן קצר ביותר,
3 כפי שכבר ציינו לעיל, וכי אף במהלך 30 ימי העבודה בפועל בקליניקה אין לומר כי בכל
4 אחד מהימים הללו- ובמהלך כל הפוגה והפוגה במהלכם- נמנעה ממנה האפשרות לשבת.
5 בנוסף, גם בגין הפרה זו של הנתבעת את החוק, לא עלה כי היעדר האפשרות לשבת כל
6 אימת שנהנתה התובעת מזמן פנוי גרם לה לנזק רפואי בפועל, או כי התובעת בעלת
7 מגבלות פיזיות או רפואיות חריגות אשר הצריכו התאמות מיוחדות מצידה של הנתבעת.

8
9 53. לאחר שאיזנו בין השיקולים האמורים, הגענו לכלל מסקנה כי יש לחייב את
10 הנתבעת לפצות את התובעת בגין רכיב זה בסכום העומד על 15,000 ש"ח.

האם נפל פגם בפיטורי התובעת

11
12
13 54. לטענת התובעת, פיטוריה היו שלא כדין. לגישה, עמידתה על זכויותיה היא
14 שעמדה בבסיס הפיטורים. עוד היא מוסיפה, כי עובר לפיטוריה לא ערכה לה הנתבעת
15 שימוע כדין. לפי הנתבעת, התובעת פוטרה מטעמים שונים, ובהם קושי להסתגל
16 לתפקידה; תלונות שהתקבלו על ידי לקוחות הנתבעת לגביה; פגיעה בעמיתותיה;
17 וחריגה מנהלי הנתבעת. הנתבעת עוד הסבירה, כי הגם שלתובעת לא נערך שימוע רשמי,
18 היא נקראה לשיחות הבהרה על ידי אבי לאורך תקופת עבודתה אצל הנתבעת- הגם
19 שאלו לא הובילו לשינוי התנהלותה- ומשכך היתה מודעת לעילות לפיטוריה.

20
21 55. אנו מקבלים את גרסת התובעת וקובעים כי פוטרה שלא כדין. כאמור, לא היה
22 חולק כי פיטוריה של התובעת נעשו לאלתר ביום 25.1.13, תוך שניתן לה מכתב פיטורים
23 (נספח 6 לתצהיר הנתבעת). לגישתנו, העילה המרכזית בגינה פוטרה התובעת, היתה
24 נסיונה להיטיב את תנאי עבודתה בקליניקה. מסקנתנו זו נשענת על מספר אדנים.
25 הראשון, העובדה כי התובעת התלוננה בפני הנתבעת על תנאי עבודתה ופוטרה בסמיכות
26 לאחר תלונות אלו. השני, לא הוכח בפנינו כי בהתנהלותה המקצועית של התובעת נפל
27 פגם שהצדיק את פיטוריה.

28
29 56. באשר לתלונות התובעת, הוברר בפנינו כי עובר לפיטוריה של התובעת ביום
30 25.1.13, התלוננה התובעת בפני הנתבעת על כך שאין הפסקות ואין אפשרות לשבת
31 במהלך העבודה, הגם שאופי העבודה אינו כזה שמחייב עמידה. תלונות אלו של התובעת
32 הופנו לאבי- בין באופן ישיר או במהלך ישיבת עובדים. הן הופנו גם ישירות אל מנהלי

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 הנתבעת, אך ימים בודדים בטרם פוטר התובעת. בענין זה העידה התובעת כי הביעה
2 את הסתייגותיה לגבי תנאי העבודה בקליניקה החל מהשלבים המוקדמים של עבודתה
3 (סעיפים 6-10, 20 ו-22 לתצהיר התובעת; עדותה בעמוד 11 לפרוטוקול; עדותה של אבי
4 בעמוד 24 לפרוטוקול). לפי התובעת, אבי סירבה להיענות לבקשותיה, וציינה כי היא
5 צריכה לקבל את אישור הדרג הניהולי הגבוה ביותר בנתבעת, גב' אלבכרי (סעיף 13
6 לתצהיר התובעת). עדותה של אבי תומכת בגרסת התובעת: אבי העידה כי התובעת
7 התלוננה בפניה על נושא הכסאות, ואבי פטרה אותה בכך שיש כסאות בקליניקה (עמוד
8 24 לפרוטוקול). בנוסף, לא היה חולק כי התובעת פנתה למנהלי הנתבעת והתלוננה על
9 היעדר יכולת לשבת בזמן העבודה ועל היעדר הפסקות (מוסכמה טו' כפי שנוסחה בדיון
10 מיום 11.3.14; סעיפים 14-16 לתצהיר התובעת).

11
12 57. מעדותן של התובעת ושל טלי עולה כי תלונות התובעת - בדבר הקושי בביצוע
13 העבודה בעמידה והיעדר הפסקות - הועלו על ידה בפני אבי גם במהלך ישיבת עובדים
14 שכונסה בקליניקה ביום 23.1.13, ממש עובר למועד פיטוריה (סעיפים 14-15 לתצהיר
15 טלי; סעיף 18 לתצהיר התובעת). בתגובה טענה אבי כי כיוון שעובדי הקליניקה אינם
16 עובדים למעלה משמונה שעות, לא חלה על הנתבעת חובה ליתן להם הפסקה, וכי כיוון
17 שהסניף אינו מרווח דיו, לא ניתן להוסיף כסאות לחדרי הטיפולים (סעיפים 14-15
18 לתצהיר טלי; סעיף 21 לתצהיר התובעת). גרסתן זו של התובעת וטלי לא נסתרה.

19
20 58. עובד המתלונן בפני מעסיקו על תנאי עבודתו תוך שהוא טוען כי תנאים אלו אינם
21 עולים בקנה אחד עם החוק - אין אותן תלונות יכולות להוות עילה לפיטוריו, גם אם
22 המעסיק חולק על נכונות התלונות. כך, למשל, בענייננו התלונה על היעדר הפסקות לא
23 היתה מבוססת. מאידך, התלונות על היעדר יכולת לבצע את העבודה בישיבה והיעדר
24 יכולת לשבת בהפסקות - היו מבוססות. סמיכות הזמנים בין המועד בו העלתה התובעת
25 את טענותיה בדבר אי קיום הוראות החוק - ראשית בפני אבי, אחר כך בפני מנהלי
26 הנתבעת ולבסוף בישיבת עובדים בקליניקה - לבין המועד בו פוטרה, מעבירה את הנטל
27 אל הנתבעת להראות שטעמים מקצועיים - ולא תלונות התובעת - הם שעמדו בבסיס
28 הפיטורים (השוו: סעיף 9(א)(2) לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1988).

29
30 59. הנתבעת, לגישתנו, לא עמדה בנטל להראות כי פיטוריה של התובעת נבעו
31 מטעמים שאינם קשורים לתלונותיה בעניין היעדר אפשרות לשבת במהלך יום העבודה
32 והיעדר הפסקות. כך, טענתה של אבי כי פיטורי התובעת נבעו מהתנהלות לא הולמת

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1 מול לקוחות הקליניקה- באופן שהתובעת התלוננה בפניהם על אבי- וכן תלונות של
2 המטופלים על אופן ההתנהלות של התובעת, לא הוכחו (סעיפים 19-20 לתצהיר אבי;
3 עדותה בעמוד 23 לפרוטוקול). הנתבעת לא הביאה לעדות, למשל, את הלקוחות
4 הרלבנטיים על מנת שיאששו את גרסתה. כך, טענתה של אבי כי התובעת פעלה לשבץ
5 לקוחות של מטפלות אחרות על שמה- על מנת שתינתן לה ההזדמנות להגדיל את שיעור
6 המכירות של מוצרי הנתבעת בגינם שולמה לה עמלה - וכי הדבר יצר מרמור אצל יתר
7 המטפלות, לא נתמכה על ידי אורטל ואילנית, אשר עבדו לצידה של התובעת בתקופה
8 הרלבנטית, ואף הוכחשה על ידן (סעיף 21 לתצהיר אבי; עדותה בעמוד 24 לפרוטוקול;
9 עדותה של אורטל בעמוד 29 לפרוטוקול; עדותה של אילנית בעמוד 32 לפרוטוקול).
10 נוסף כי טענה זו של אבי דינה להדחות גם משום שהוברר בפנינו כי לתובעת היתה
11 שליטה מועטה על קביעת יומן העבודה שלה: כמי שהספיקה לעבוד זמן קצר, נקבע יומן
12 העבודה שלה בעיקר על ידי אבי וגם על ידי מחלקת השיווק של הנתבעת (עדות אבי
13 בעמודים 20 ו- 25 לפרוטוקול; עדות התובעת בעמוד 16 לפרוטוקול; עדות אילנית
14 בעמוד 31 לפרוטוקול).

15
16 60. כך, טענתה של אבי לפיה פיטורי התובעת נבעו מכך כי לא שלטה בטכניקת
17 העבודה (עדותה בעמוד 24 לפרוטוקול) אינה מתיישבת עם העובדה שבניגוד לאמור
18 בתנאי חוזה ההעסקה- לפיהם פרמיות ישולמו לעובדות לאחר חודשיים של עבודה
19 (סעיף 5 לחוזה ההעסקה- צורף כנספח 1 לתצהיר אבי)- קיבלה התובעת תשלום פרמיות
20 בסך 887 ש"ח על מוצרים שמכרה כבר בחודש הראשון לעבודתה בנתבעת. התובעת אף
21 הוסיפה כי העובדה שלא קיבלה תשלום בנוסף בחודש השני להעסקתה הינה כי בחודש
22 ינואר שונה הרף הנדרש לקבלת התשלום הנוסף (תלוש השכר של התובעת לחודש 12/12,
23 צורף כנספח 2 לתצהיר הנתבעת; סעיף 24 לתצהיר התובעת; עדותה בעמודים 13-14
24 לפרוטוקול). הנתבעת לא סתרה את גרסתה של התובעת בעניין זה. אילנית אמנם
25 העידה כי היות והתובעת התקשתה בביצוע טיפולים, הגיעה לעזרתה עובדת מסניף תל
26 אביב של הנתבעת אשר לימדה אותה את טכניקת העבודה, והתובעת אף היתה נשלחת
27 להשתלמויות בתל אביב (סעיף 9 לתצהיר אילנית). ואולם, אילנית סיימה את עבודתה
28 ביום 5.12.12- היינו, בסוף תקופת ההתלמדות של התובעת, כך שידיעתה האישית
29 רלבנטית רק בכל הנוגע לימים בהם ערכה לתובעת חפיפה (סעיף 1 לתצהיר אילנית).
30 לגישתנו, העובדה כי את תקופת ההתלמדות שלה בילתה התובעת הן בקליניקה והן
31 בסניף הנתבעת בתל אביב, וכן כי במקביל לחפיפה על ידי אילנית קיבלה סיוע גם

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

- 1 מעובדת נוספת של הנתבעת, אינה מעידה על יכולותיה הממשיות לאחר תקופת
2 ההתלמדות, בעת בה החלה בביצוע הטיפולים באופן עצמאי. כך, טענתה של אבי כי
3 האירוע בו התובעת וטלי יצאו לשירותים יחדיו והותירו את הקליניקה ריקה ממטפלות
4 בזמן שהגיע לשם אחד הלקוחות, היווה את "הקש ששבר את גב הגמל" בכל הנוגע
5 להחלטה לפטר את התובעת, אינה מתיישבת עם העובדה שטלי עצמה לא פוטרה אף
6 היא בעקבותיו (עדותה של אבי בעמוד 24 לפרוטוקול).
7
8 61. על סמך כל אלה, אנו קובעים כי בפיטורי התובעת נפל פגם בכך שנבעו מטעם לא
9 ראוי- דרישת התובעת מהנתבעת כי זו תקפיד על קיום הוראות החוק בכל הקשור לתנאי
10 העבודה. בנסיבות אלו נפגעה זכותה של התובעת לכבוד. נפגע גם האינטרס לעודד שיח
11 חופשי בין עובדים למעסיקים בכל הקשור למקרים בהם תנאי העבודה סוטים מהוראות
12 החוק.
13
14 62. עוד אנו קובעים כי לא רק בפן המהותי נפל פגם בפיטוריה של התובעת, אלא גם
15 בפן הפרוצדוראלי, משזו פוטרה מבלי שנערך לה שימוע כדין. כאמור, אין חולק כי
16 התובעת פוטרה לאלתר, מבלי שקיים לה שימוע. לטענת הנתבעת, התובעת אמנם לא
17 זכתה להליך שימוע כדין, אולם אבי ערכה לה שיחות הבהרה, בהן התקיים הרציונל של
18 שימוע, שכן ניתנה לתובעת ההזדמנות להתייחס לטענות הנתבעת כנגדה, והיה לאחרונה
19 ברור כי במידה והתנהלותה תישנה- היא תסיים את העסקתה.
20
21 63. אנו דוחים טענה זו, וקובעים כי היה על הנתבעת לערוך לתובעת שימוע כדין, כך
22 שתימסר לה הזמנה מבעוד מועד ובה פירוט העילות לביצוע השימוע; שיינתן לה זמן
23 מספק לקבלת יעוץ אודות זכויותיה, ואף אפשרות להביא נציג מטעמה שיסייע לה
24 בטיעוניה למול הנתבעת. אלו הן חובות אשר קמו לנתבעת כמעסיקתה של התובעת,
25 והיה על הנתבעת להקפיד על מילויים. על אף שאבי טענה כי זימנה את התובעת לשיחות
26 הבהרה, בהן הביעה בפני התובעת חוסר שביעות רצון מתפקודה (עדות אבי בעמוד 26
27 לפרוטוקול, סעיפים 22-24 ו-26 לתצהירה), לא הוכח לנו כי פרט לשיחת הנזיפה בגין
28 היציאה המשותפת של טלי והתובעת לשירותים, תוך השארת הקליניקה ריקה
29 ממטפלות- שיחה אליה התייחסה אף התובעת בעדותה (עמוד 15 לפרוטוקול)- נערכו
30 שיחות כאמור עם התובעת. כך, התובעת עצמה לא העידה כי שיחות הבהרה כאלה
31 נערכו, ואף הנתבעת לא הביאה ראיה כלשהי בכתב אודות תיעוד שיחות כאמור.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1
2 64. לאור קביעותינו בדבר התנהלות הנתבעת בכל הנוגע לפיטורי התובעת, אנו
3 מורים כי על הנתבעת לפצות את התובעת. בבואנו לקבוע את גובה הפיצוי, התחשבנו
4 מחד בפרק הזמן הקצר בו עבדה התובעת בנתבעת בטרם פיטוריה, ומנגד, בפגמים
5 הנעוצים בהליך פיטוריה- בפן המהותי והפרוצדוראלי, עליהם עמדנו בהרחבה לעיל.
6 לפיכך, אנו פוסקים כי על הנתבעת לשלם לתובעת פיצוי בגובה של 18,000 ש"ח.

7

8

סוף דבר

9 65. התביעה מתקבלת בחלקה באופן שעל הנתבעת לשלם לתובעת, תוך 30 ימים
10 מעת שיומצא פסק דין זה לנתבעת, את הסכומים הבאים:

11 א. פיצוי בגין הפרת הזכות לעבודה בישיבה בסך של 30,000 ש"ח.

12 ב. פיצוי בגין הפרת הזכות לישיבה בעת הפסקות בסך של 15,000 ש"ח.

13 ב. פיצוי בגין פיטורים שלא כדין בסך של 18,000 ש"ח.

14

15 66. כן תישא הנתבעת בהוצאות התובעת בגין הליך זה בסך כולל של 3,000 ש"ח
16 ובשכר טרחת בא כח התובעת בסך כולל של 6,500 ש"ח, אשר ישולמו כולם לתובעת תוך
17 30 ימים מעת שיומצא לנתבעת פסק דין זה.

18

19 67. לצדדים מוקנית, תוך 30 ימים מעת שיומצא להם פסק הדין, זכות לערער עליו
20 בפני בית הדין הארצי לעבודה בירושלים.

21

22 ניתן היום, כ"א שבט תשע"ו, (31 ינואר 2016), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

23

24

מר ירון מגל
נציג מעסיקים

אסף הראל, שופט

מר הינו סלימאן
נציג עובדים

25

26

27

28

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 6822-06-13

1